

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Teoria przekładu, PG_00208813						
Kierunek studiów	Filologia klasyczna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Sławistyki -> Zakład Filologii Klasycznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Od odpowiedzialny za przedmiot	dr Jacek Pokrzywnicki					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM		
	Liczba godzin pracy studenta	30	6.0	39.0	75		
Cel przedmiotu	<p>Uporządkowanie dawnych opinii i poglądów na temat przekładu.</p> <p>Omówienie współczesnych teorii przekładu w kontekście badań interdyscyplinarnych.</p> <p>Zachęcenie do korzystania z terminologii wypracowanej przez teoretyków przekładu.</p> <p>Zapoznanie z konceptem ekwiwalencji przekładowej i innymi pojęciami charakterystycznymi dla teorii przekładu.</p> <p>Omówienie form translacji (mechanizmy lingwistyczne i psychiczne, uwarunkowania kulturowe).</p>						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FKMU2_U09] Posiada kompetencje z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa pozwalające na samodzielne tłumaczenie tekstów łacińskich i greckich o zaawansowanym stopniu. Potrafi zredagować proste teksty w języku łacińskim (o tematyce naukowej).	Student potrafi tłumaczyć teksty łacińskie i greckie, rozumiejąc specyfikę języka źródłowego i języka celowego.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[FKMU2_W01] Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej w zakresie dyscyplin humanistycznych, zwłaszcza literaturoznawstwa. Wie, jak tę wiedzę samodzielnie rozwijać i stosować w odniesieniu do nauki o literaturze i językach klasycznych.	Student ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z metodologii badań nad literaturą antyczną i nowołacińską oraz językami klasycznymi.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[FKMU2_K03] Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z zasadami etyki zawodowej oraz wykonywaniem zawodu filologa klasycznego, a także wypełniania zobowiązań wobec społeczeństwa w zmieniającej się rzeczywistości.	Student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[FKMU2_K01] Rozumie potrzebę dalszego pogłębienia i poszerzenia zdobytej już wiedzy literaturoznawczej, językoznawczej, szczególnie z zakresu literatury i języka greckiego i łacińskiego, oraz rozwoju własnych kompetencji zawodowych.	Student: rozumie potrzebę pogłębienia zdobytej wiedzy, utrwalania i rozwijania umiejętności translatorskich; rozwija własne kompetencje zawodowe w zakresie translatoryki.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/raport
[FKMU2_U01] Posiada pogłębione umiejętności badawcze z zakresu literaturoznawstwa, szczególnie w odniesieniu do literatury greckiej i rzymskiej; potrafi dobierać metody i narzędzia badawcze pozwalające na rozwiązanie problemów wraz z publikacją wyników tych badań.	Student umie w sposób krytyczny uwzględnić kontekst kulturowy i prawidłowo ocenić wagę źródłową i wartość artystyczną tekstu antycznego.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport	
Treści przedmiotu	<p>1. Teorie przekładu - przeszłość i teraźniejszość (wprowadzenie)</p> <p>2. Główne nurty i perspektywy teorii przekładu w XX wieku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perspektywa strukturalna • Niemiecki funkcjonalizm lingwistyczny • Translation Studies • Hermeneutyka • Poststrukturalizm • Postkolonializm <p>3. Kategorie ekwiwalencji i adekwatności.</p> <p>4. Kognitywizm w teorii przekładu.</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Końcowa prezentacja wybranego zagadnienia teoretycznego	51.0%	50.0%
	Uczestnictwo w zajęciach	70.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Domański J., <i>O poprawnym przekładaniu w łacińskim obszarze językowym</i>, w: Cyceon, Św. Hieronim, Burgundiusz z Pizy, Leonardo Bruni, <i>O poprawnym przekładaniu. Teksty łacińskie i przekłady polskie</i>, przełożyli W. Seńko, J. Domański, W. Olszaniec, wstęp J. Domański, Kęty 2006, s. 5-90.</p> <p>Gentzler E., <i>Contemporary Translation Theories</i> (Second Revised Edition), Topics in Translation 21, eds. S. Bassnett, E. Gentzler, Multilingual Matters LTD 2001.</p> <p>Hejrowski K., <i>Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu</i>, Warszawa 2007.</p> <p>Kielar B. Z., <i>Zarys translatoryki</i>, Warszawa 2003.</p> <p>Krysztofiak M., <i>Przekład literacki a translatologia</i>, Poznań 1999.</p> <p>Nida E.A, Taber C.R., <i>The Theory and Practice of Translation</i>, Leiden-Boston 2003 (forth impression).</p> <p>Translation - Theory and Practice: A Historical Reader, red. D. Weissbort, A. Eysteinsson, Oxford 2006.</p> <p>The Translation Studies Reader. Second Edition, red. L. Venuti, New York-London 2004.</p> <p><i>Współczesne teorie przekładu. Antologia</i>, red. P. Bukowski, M. Heydel, Kraków 2009.</p>
	Uzupełniająca lista lektur	<p>Arrojo R., <i>The 'death' of the author and the limits of the translator's visibility</i>, in: Translation as Intercultural Communication. Selected Papers from the EST Congress - Prague 1995, eds. M. Snell-Horny, Z. Jettmarová, K. Kaindl, Amsterdam-Philadelphia 1995, s. 21-32.</p> <p>Balcerzan E., <i>Literatura z literatury (strategie tłumaczy)</i>, Katowice 1998.</p> <p>Koller W., <i>The Concept of Equivalence and the Object of Translation Studies</i>, Target 7 (1995), fasc. 2, s. 191-222.</p> <p>Schleiermacher F., <i>Über die verschiedenen Methoden des Übersetzens/ O różnych metodach tłumaczenia</i>. Fragment wykładu wygłoszonego w Królewskiej Akademii Nauk w Berlinie 24 czerwca 1813 roku, przekład P. Bukowski, Przekładaniec 21 (2008), s. 8-29.</p> <p>Tabakowska E., <i>Językoznawstwo kognitywne a poetyka przekładu</i>, Kraków [b.r.].</p> <p>Teorie literatury XX wieku. Antologia, red. A. Burzyńska, M.P. Markowski, Kraków 2006.</p> <p>Tymoczko M., <i>Why Literary Translation is a Good Model for Translation Theory and Practice</i>, in: Literary Translation. Redrawing the Boundaries, eds. J. Boase-Beier, A. Fawcett, P. Wilson, Palgrave Macmillan 2014, s. 11-31.</p> <p>Wolf M., <i>Translation as a process of power: Aspects of cultural anthropology in translation</i>, in: Translation as Intercultural Communication. Selected Papers from the EST Congress - Prague 1995, red. M. Snell-Horny, Z. Jettmarová, K. Kaindl, Amsterdam-Philadelphia 1995, s.123-134.</p>
	Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	W ramach kursu omawiane będą cztery obszerne bloki tematyczne. Poszczególne spotkania mają komponent teoretyczny i praktyczny (ćwiczeniowy). Na przykład: zajęcia w bloku pierwszym (Teorie przekładu - przeszłość i teraźniejszość) dzielą się na część wprowadzającą, czyli omówienie najważniejszych problemów i konceptów translatorycznych z przeszłości, a także na część praktyczną, polegającą na tłumaczeniu i komentowaniu wybranych tekstów starożytnych, średniowiecznych i wczesnonowożytnych.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.